

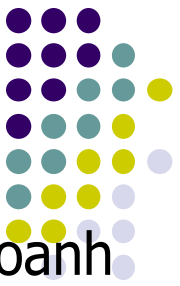
Doanh nghiệp & Trách nhiệm xã hội

Hà Nội, 10/11/2020

Thị trường, Doanh nghiệp & Vấn đề phát triển

- VN nỗ lực cải cách thể chế thị trường định hướng XHCN. DN được xem là lực lượng “xung kích”/”trọng yếu” cho tăng trưởng và phát triển (bền vững, bao trùm, sáng tạo)
- Nhìn nhận “truyền thống”
  - Thị trường (cạnh tranh hoàn hảo) → Hiệu quả → tăng trưởng & gia tăng phúc lợi. “Ta được ăn ngon ở nhà hàng không hẳn do lòng hảo tâm của ông chủ mà là nhờ cạnh tranh”
  - Hiệu quả DN (*max* lợi nhuận/*min* chi phí) → nền tảng đảm bảo hiệu quả Pareto
  - Song thị trường không giải quyết được nhiều vấn đề xã hội (công bằng; giàu-nghèo...). Thị trường cũng không xử lý được nhiều vấn đề môi trường do ngoại ứng và khó có chuẩn mực “hạch toán môi trường”

- Cơ hội mới “thu hẹp” khoảng cách/mâu thuẫn “hiệu quả kinh doanh – Trách nhiệm xã hội”
  - Đòi hỏi của CM tiêu dùng (xanh, an toàn, nhân văn,...)
  - Giá trị DN gia tăng cùng trách nhiệm xã hội.
Lê Minh Trang (Nielsen VN, 2019): Các thương hiệu có cam kết “xanh” & “sạch” tăng trưởng nhanh hơn so với toàn thị trường 2.5% - 11.4%
  - Lĩnh vực đầu tư kinh doanh mới: kinh tế xanh; kinh tế tuần hoàn; thành phố thông minh; kinh tế sáng tạo (creative economy)...
  - Ý tưởng mới về phát triển + Áp lực từ cam kết toàn cầu (SDGs, Paris 21,..) → luật hóa & chính sách thưởng phạt
  - Thực thi cam kết hội nhập quốc tế, nhất là các FTA chất lượng cao (CPTPP, EVFTA,..)

Doanh nghiệp Việt & Trách nhiệm xã hội

- *DN tạo tác động xã hội (SIB):* 2 nguyên tắc chiến lược:
  - có cả hoạt động kinh doanh
  - cả cam kết tác động tích cực đến xã hội/môi trường
- *DN xã hội theo Luật Doanh nghiệp:*
  - Có đăng ký
  - Có mục tiêu xã hội/môi trường rõ ràng
  - Cam kết tái đầu tư ít nhất 51% lợi nhuận vào các mục tiêu xã hội đã đăng ký

- Một vài con số từ NC mẫu 500 SIB (UNDP & ĐHKQTĐ 2019):
  - 40% thành lập từ năm 2015, tập trung tại Hà Nội, Tp HCM
  - 3 nhiệm vụ xã hội hàng đầu: sức khỏe, việc làm; môi trường; 3 mục tiêu phát triển bền vững hàng đầu: Công việc; sức khỏe; không đói nghèo; 2 lĩnh vực KD chính: nông, ngư, sữa; GD-ĐT
  - 99% tuyển phụ nữ; 74% tuyển từ các nhóm yếu thế; 41% lãnh đạo là nữ; 48% ban lãnh đạo là nữ; 15% nhà khởi nghiệp, 25% ban lãnh đạo đến từ các nhóm yếu thế
  - Đối mặt nhiều thách thức song lạc quan về tương lai

Một số vấn đề chính sách

- Cải thể chế (Thị trường thật thị trường – đ/k cần cho phát triển tốt)
- Nhận thức, đào tạo & truyền thông
  - *Catherine Phương, Trợ lý GDQG UNDP VN*: Đầu tư theo cách bảo vệ môi trường và thúc đẩy hiệu quả xã hội không chỉ là một hành động nhân ái, từ thiện mà còn thể hiện sự hiểu biết kinh doanh tốt
  - Nâng cao năng lực quản trị, kỹ năng lao động
  - Các mô hình kinh doanh mới (gắn chuyển đổi số, kinh tế xanh, kinh tế tuần hoàn cùng trách nhiệm xã hội)
  - Thúc đẩy hành vi tiêu dùng “thông thái”
- Hỗ trợ chính sách (đã có nhiều trong luật, chính sách và đề xuất). Nên chăng: Hỗ trợ thời gian đầu + sau đó dựa trên kết quả gắn trách nhiệm XH? Không chỉ đối với DN xã hội theo Luật, mà cả SIB, Startups?